

OÜ Center Services
Toomas.Kulderknup@mail.ee

02.08.2023 nr 4-2/23/33-16

Leppetrahv OÜ Center Services

1. Transpordiameti ja ettevõtte **OÜ Center Services**, registrikood **10634415**, aadress **Tule tn 6-25, 76505 Saue** (edaspidi **ettevõtte**) vahel jõustus **01.07.2022** haldusleping nr 3.2-5/22/1534-1 sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamiseks (edaspidi **haldusleping**).

LEPPETRAHVI NÕUDMISEL TÄHTSUST OMAVAD ASJAOLUD

2. Halduslepingu punkti 4.1 kohaselt on ettevõtte kohustatud täitma haldusülesannet ja teostama ülevaatus vastavalt lepingu dokumentidele ja õigusaktidele.
3. Vastavalt liikluseadus § 73 lõikele 1 peavad liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis ning nende varustus vastama õigusaktidega kehtestatud tehnonõuetele. Mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema nõuetekohaselt varustatud.
4. Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011. a määruse nr 77 „*Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord*“ (edaspidi **määrus 77**) § 8 lõikele 1 kontrollitakse sõiduki korralisel ülevaatusel kohustuslikult sõiduki registriandmeid ja lisas 4 esitatud sõiduki osasid, seadmeid, sõlmi ning varustust.
5. Vastavalt määruse 77 § 8 lõikele 2 peavad sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontroll ja selle meetodika vastama määrus 77 lisas 4 toodud nõuetele.
6. Vastavalt määruse 77 § 9 lõikele 1 peab ülevaataja sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused kandma kontrollkaardile.
7. Tehniliste vahendite paigaldamine ja kasutamine ning andmete töötlemise kord on kehtestatud majandus- ja taristuministri 22.05.2015. a määruses nr 49, „*Tehniliste vahendite paigaldamise ja kasutamise ning andmete töötlemise kord*“ (edaspidi **määrus 49**) ning halduslepingus.
8. Vastavalt halduslepingu punktile 4.20 on ettevõtte kohustatud paigaldama salvestusseadmed.
9. Määruse 49 § 6 lõike 4 kohaselt peavad ülevaatuspunkti salvestusseadmed olema paigaldatud nii, et salvestistelt on jälgitavad ülevaatusruumis sõidukiga tehtavad tegevused selliselt, et sõiduk on nähtav eest, tagant ja külgedelt ning tuvastatav on sõiduki registreerimismärk. Sama

kohustus tuleneb ka halduslepingu punktist 4.21, ehk ettevõtte kohustub statsionaarsed salvestusseadmed paigaldama selliselt, et salvestistelt on jälgitavad ülevaataja poolt ülevaatusruumis M, N, O3, O4 ja L6e kategooria sõidukiga tehtavad ülevaatus tegevused selliselt, et sõiduk on nähtav eest, tagant ja külgedelt.

10. Vastavalt halduslepingu punktile 4.25 tuleb salvestised esitada Transpordiameti nõudmisel.
11. 07.12.2022 kontrollis Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi **PPA**) sõidukit registreerimismärgiga XXXCCC (edaspidi **reg. märk**) liiklusjärelvalve korras, mille järgselt väljastati kontrollkaart nr: XXXXXXXXXXXXXXXX ja sõiduk suunati erakorralisele ülevaatusse. Kontrollkaardil nr: XXXXXXXXXXXXXXXX esitatud muuhulgas järgnev teave: „Märkused: LATERNATE/VALGUSALLIKATE ARVEI VASTA NÕUETELE; Nõuetele mittevastavate osade ja sõlmede nimekirj: (4) valgustusseadmed ja elektrisüsteem ei vasta nõuetele; Märked sõidukil avastatud ohtliku või eriti ohtliku vea kohta: 4.3.3. Vastavus nõuetele“. 08.12.2022 edastas PPA vastava vihje ka Transpordiametile.
12. 10.01.2023 algatas Transpordiamet ettevõtte osas järelvalvemenetluse, et kontrollida sõidukile reg. märgiga XXXCCC teostatud ülevaatus kvaliteeti ning sõiduki vastavust kehtivatele nõuetele.
13. 19.01.2023 edastas Transpordiamet ettevõttele e-kirja, milles küsiti selgitust sõiduki reg. märgiga XXXCCC katusel, peeglite küljes ja sõiduki küljel paiknevate tulede kohta, kuna 05.01.2023 teostatud ülevaatus videosalvestistel nimetatud tulelaternad ei põlenud. Lisaks küsiti ettevõtte hinnangut vastavate tulede paigutusele.
14. 20.02.2023 edastas ettevõtte Transpordiameti e-kirjale vastuse, milles selgitas järgmist (kirjapilt muutmata):
*„1. Teie poolt küsitavad lisatuled olid liiklusvahendi elektrisüsteemist lahti ühendatud ja ei süttinud. Niinimetatult oli tegemist mulaažidega.
2. Kuna lisatuled olid paigutatud liiklusvahendi katuse sisse, ei olnud nende korpuseid võimalik eemaldada, kuna siis oleks katus läbi hakkanud tilkuma.
3. Liiklusvahend osutab teennust Norra Kuningriigis, mis ei ole teadaolevalt EL liige. Norra Kuningriigis ei ole tal lisatulede olemasolul probleeme tekkinud.
4. Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi seadusandlikkes aktides puudub kohustus, et liiklusvahend peab ekspluatatsiooni käigus ja selle lõppedes olema identne tehase väravast välja sõitnuna.“*
15. 29.03.2023 edastas Transpordiamet ettevõttele menetlustoimingu protokoll nr 230329/XXXCCC, milles märgiti 05.01.2023 teostatud ülevaatus videosalvestistelt tuvastatud puudused ning sooviti ettevõttelt selgitusi. 05.04.2023 edastas ettevõtte arvamused ja vastuväited menetlustoimingu protokollile.
16. 11.04.2023 edastas Transpordiamet ettevõttele seisukoha, milles tegi ettepaneku liiklusohutuse tagamiseks kutsuda sõiduk reg. märgiga XXXCCC ülevaatuspunkti tagasi, veendumaks, et liikluses osaleb nõuetele vastav ohutu sõiduk. Vastavalt Transpordiameti seisukohale, kutsus ettevõtte sõiduki reg. märgiga XXXCCC ülevaatuspunkti tagasi ja teostas sõidukile 27.05.2023 uue korralise ülevaatus ning esitas selle järgselt ka ülevaatus videosalvestised.
17. 13.06.2023 edastas Transpordiamet ettevõttele täiendava selgitusnõude, milles märgiti 27.05.2023 teostatud ülevaatus videosalvestistelt tuvastatud puudused ning sooviti ettevõttelt täiendavaid selgitusi. 29.06.2023 edastas ettevõtte vastused täiendavale selgitusnõudele. Järgmistelt toome välja Transpordiameti täiendavas selgitusnõudes märgitud puudused, ettevõtte vastused ning Transpordiameti seisukohad.

- 17.1. Transpordiamet: „1. Videosalvestiselt ei nähtu sõiduki eesmise alumiste järetpaigaldatud ääretulelaternate kontroll proovilülitamisega.
 2. Videosalvestiselt ei nähtu sõiduki autorongi tunnusmärgi kontroll proovilülitamisega.
 3. Videosalvestiselt ei nähtu sõiduki katusel paiknevate järetpaigaldatud laternate kontroll proovilülitamisega.
 4. Selgitada, kas ja kuidas veendus ülevaataja sõiduki kabiini katusel asetsevate järetpaigaldatud laternate nõuetekohases arvus ja paigutuses.
 5. Sõiduki kabiini katusele on veel lisaks paralleelselt sõiduki teljega paiknevatele tuledele paigaldatud tulelaternaid, mida ei ole tootja antud sõidukile paigaldanud. Selgitada, kas ja kuidas ülevaataja veendus, mis funktsioonis sõidukil vastavaid laternaid kasutatakse? Juhul, kui tegemist järetpaigaldatud küljeääretule laternatega, siis kas ja kuidas veendus sellisel juhul ülevaataja, millist värvi valgust laternad kiirgavad ja kas asetuse tõttu ei kiirga laternad kollast valgust ka ette (st ei ole eest nähtavad), mis ei ole lubatud? Vaadeldes laternate paigutust sõidukil, siis arvestades sõiduki kõrgust, milleks on 4000 mm, on salvestiselt tuvastatav, et laternad ületavad lubatud kõrgust (erisusega lubatud paigaldada kuni 2100 mm kõrgusel vastavalt MKM määrusele nr 42 Kood 214. punkt 4.). Millisel põhjusel ei ole ülevaataja kandnud vastavat puudust sõiduki kontrollkaardile?
 Eeltoodust tulenevalt selgitada, millisel põhjusel ei ole ka tagasikutsumisel sõidukile uut ülevaatuset teostades hinnatud ülevaataja poolt sõidukile järetpaigaldatud laternate vastavust nõuetele (arv ja paigutus) ja teostatud vastavate järetpaigaldatud laternate proovilülitamist? Juhul, kui järetpaigaldatud laternad proovilülitamisel ei toiminud (ei süttinud), siis millisel põhjusel ei ole vastavat puudust märgitud kontrollkaardile? Kas ja kuidas plaanib ettevõtte tekinud olukorda lahendada?“
- 17.1.1. Ettevõtte (kirjapilt muutmata): „Täiendavas selgituses nimetatud tulede proovilülitamist ei peetud vajalikuks teostada kuna nimetatud tuled olid vooluvõrgust lahti ühendatud. Asjaolu, et nimetatud fakti kontrolliti põhjalikult on võimalik tuvastada ka videosalvestiselt.
 Center Services OÜ on teadlik mis on mulaaž. Selgitame, et lisatuled mis ei olnud paigaldatud tehas poolt vaid sõidukiomaniku enda initsiatiivil ei olnud ülevaatuses ajaks eemaldatu põhjusel, et nende tulede eemaldamine tähendaks seda, et peale eemaldamist jääksid sõiduki keredetailidesse augud. Sõiduki omanik on nimetatud vajadusest teadlik aga kuna tegemist on suurema keretööga, siis on vajalik selle realiseerimiseks mõistlikku aega. Asjaolu, et nimetatud tuled ei olnud ühendatud ja kasutuses ning seda, et olukorra lõplik taastamine nõuab lisaaega, siis leidis ülevaataja, et vajalikud keretööd jõutakse realiseerida järgmiseks korraliseks ülevaatuses ning neid käesoleval juhul puudusena kontrollkaardile märkida ei ole tarvilik.“
- 17.1.2. Rõhutame, et sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused peab ülevaataja kandma kontrollkaardile (määrus 77 § 9 lõige 1) ning määruse 77 § 10 lõige 1 sätestab ülevaataja poolt tehtavad otsused ja nendest tulenevad piirangud, milles muuhulgas on määratud ka tähtajad vea kõrvaldamiseks. Seega ei võimalda vastav õigusakt kasutada ülevaatajal kaalutusõigust nii rikete või puuduse kandmisel kontrollkaardile ega ka avastatud rikete või puuduste kõrvaldamiseks kuluva aja tähtaegade määramisel. Ülevaataja peab lähtuma otsuse tegemisel sõiduki seisukorrast ülevaatuses hetkel ning ei saa arvestada sellega, mida sõiduki esitaja sõidukiga tulevikus teeb. Eriti kahetsusväärne on see, et ülevaataja on täiendavas selgitusnõudes märgitud puudused tuvastanud, kuid on jätnud need teadlikult kontrollkaardile kandmata.

18. Transpordiamet tuvastas järelevaevmenetluse käigus kogutud materjalide läbivaatamisel järgmised rikkumised, mis on leppetrahvi määramise osas olulised:
- 18.1. Videosalvestistelt nähtuvalt ületas sõiduki kabiini katusele järelepaigaldatud eraldiseisvate ülemiste eesmist ääretulelaternate arv (kokku seitse (7) tulelaternat) majandus- ja kommunikatsiooniministri 13.06.2011. a määruse nr 42 „*Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele*“ (edaspidi **määrus 42**) lisa 1 kood 212 punktis 1 sätestatud ülemiste eesmist ääretulelaternate lubatud arvu (kuna sõidukile reg. märgiga XXXCCC on tootja poolt paigaldatud kaks ülemist eesmist ääretulelaternat, siis võib määruse 42 lisa 1 kood 212 punkti 1 kohaselt täiendavalt M, N ja O kategooria sõidukile, mille laius on üle 1800 mm (sõiduki reg. märgiga XXXCCC registrijärgseks laiuks märgitud 2550 mm) paigaldada kaks eest nähtavat ülemist eesmist ääretulelaternat ehk nimetatud sõidukile oli paigaldatud ülemisi eesmiseid ääretulelaternaid lubatust viie (5) võrra enam - **määrus 77 lisa 4 punkt 4.2.3. 2) Laternate arv ei vasta nõutele (OV – rike või puudus, mille esinemine eeldab korduvülevaatus (määrus 77 § 9 lõige 3 punkt 2))**;
- 18.2. Videosalvestiselt nähtuvalt asetsevad sõiduki kabiini ülaosas nii parem- kui ka vasakpoolsel küljel veel kolm (3) järelepaigaldatud küljeääretulelaternat (kokku kahel küljel kuus (6) järelepaigaldatud tulelaternat), mis on paigaldatud kõrgemale kui määruse 42 lisa 1 kood 214 punktis 4 lubatud (erisusega lubatud küljeääretule latern paigaldada kuni 2100 mm kõrgusele, sõiduki reg. märgiga XXXCCC registriandmetes märgitud sõiduki kõrguseks 4000 mm) - **määrus 77 lisa 4 p 4.2.3. 3) Laterna paigutus ei vasta nõuetele (OV - rike või puudus, mille esinemine eeldab korduvülevaatus (määrus 77 § 9 lõige 3 punkt 2))**.
- 18.3. Sõiduki ülevaatusel esinenud rikkeid või puudusi ei kantud ülevaatus kontrollkaardile – **määrus 77 § 9 lõige 1.**

HALDUSLEPINGU LEPPETRAHV

19. Halduslepingu punkti 6.4 kohaselt, kui ettevõtte on rikkunud halduslepingut või õigusaktides toodud kohustusi, on Transpordiametil õigus nõuda ettevõttelt halduslepingu täitmist ja leppetrahvi kuni 9600 eurot.
20. Halduslepingu punkti 4.1 kohaselt on ettevõtte võtnud endale kohustuse täita haldusülesannet ja teostada ülevaatus vastavalt halduslepingu dokumentidele ja õigusaktidele. Ettevõtte ei ole täitnud halduslepingut korrektselt, kuna ülevaataja ei kandnud sõiduki ülevaatusel avastatud rikkeid või puuduseid kontrollkaardile. Kontrollkaardile jäid kandmata olulised rikked või puudused (OV), mille esinemine eeldab korduvülevaatus. Selle tulemusena ei kajasta ülevaatus otsus „*Tehniliselt korras*“ liikluses osaleva sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ettenähtud mahus. Arvestades eeltooduga, on leppetrahvi määramine õigustatud.
21. Transpordiamet on leppetrahvi suuruse määramisel arvestanud halduslepingu punkti 4.1 rikkumist ja järgnevaid asjaolusid:
- 21.1. Sõiduki ülevaatusel esinenud rikkeid või puudusi ei kantud ülevaatus kontrollkaardile. Kontrollkaardile jäid kandmata olulised rikked või puudused, mille esinemine eeldas mõlemal juhul korduvülevaatus;
- 21.2. Ettevõtte kutsus Transpordiameti ettepanekul sõiduki ülevaatuspunkti tagasi ja teostas sõidukile reg. märgiga XXXCCC uue korralise ülevaatus, kuid vastav toiming ei täitnud oma eesmärki, kuna ettevõtte lubas kontrollkaardile märgitud otsusega „*Tehniliselt korras*“ liiklusesse jätkuvalt sõiduki, millel esinesid menetluses tuvastatud olulised rikked ja puudused.

- 21.3. Ettevõttele ei ole halduslepingu nr 3.2-5/22/1534-1 jõustumisest 01.07.2022 alates määratud varasemalt leppetrahve lepingu punkti 4.1 rikkumise eest.
22. Võttes arvesse eeltoodut, nõuab Transpordiamet ettevõtelt halduslepingu rikkumise eest leppetrahvi **450 (nelisada viiskümmend) eurot**.
23. Halduslepingu punkti 6.4 kohaselt on võimalik halduslepingu või õigusaktides toodud kohustuste rikkumise eest määrata leppetrahvi kuni 9600 eurot - leppetrahvi summa 450 eurot moodustab 4,7% lepingus toodud leppetrahvi maksimummäärast. Leppetrahvi määr on proportsionaalne, arvestades rikkumise ulatusega.
24. **Korduv rikkumiste vältimiseks juhib Transpordiamet OÜ Center Services tähelepanu vajadusele täita haldusülesannet ja teostada ülevaatus vastavalt halduslepingu dokumentidele ja õigusaktidele terve lepinguperioodi vältel.** Seejuures rõhutame veelkord, et ülevaataja peab lähtuma otsuse tegemisel sõiduki seisukorrast ülevaatusel hetkel ning ei saa arvestada sellega, mida sõiduki esitaja sõidukiga pärast ülevaatusel teeb.
25. Transpordiamet lõpetab käesolevas asjas haldusjärelvalvemenetluse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Mare Aulik
järelvalvespetsialist

Lisaadressaadid: Risto Kulderknup